

PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar Dydd Mawrth, 6 Rhagfyr 2016

- YN BRESENNOL:** Y Cyngorydd R. Llewelyn Jones (Cadeirydd)
Y Cyngorydd John Griffith (Is-Gadeirydd)
- Y Cyngorwyr Alun Mummery, Nicola Roberts, Dafydd Rhys Thomas
- Aelod Lleyg: Mrs Sharon Warnes
- WRTH LAW:** Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151
Rheolwr Archwilio Mewnol (SP)
Rheolwr Risg ac Yswiriant (JJ) (ar gyfer eitem 9)
Swyddog Pwyllgor (ATH)
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cyngorwyr Jim Evans, Peter Rogers, Mr Richard Barker (Aelod Lleyg)
- HEFYD YN BRESENNOL:** Y Cyngorydd Ieuan Williams (Arweinydd), y Cyngorydd H. Eifion Jones (Aelod Portffolio Cyllid), y Cyngorydd Llinos Medi Huws (Aelod Portffolio Cysgodol - Cyllid), Clare Edge (Rheolwr Archwilio Ariannol - Deloitte), Mr Gwilym Bury (Swyddog Arweiniol Archwilio Perfformiad - Swyddfa Archwilio Cymru).
-

1 DATGANIAD O DDIDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2 COFNODION CYFARFOD 21 MEDI, 2016

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod diwethaf y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu a gynhaliwyd ar 21 Medi, 2016 a chadarnhawyd eu bod yn gywir.

Yn codi o'r cofnodion-

- Cyfeiriodd y Pennaeth Swyddogaeth a'r Swyddog Adran 151 at y mater a oedd yn weddill ar Ddatganiad Cyfrifon 2015/16 a oedd wedi golygu nad oedd y Pwyllgor Archwilio wedi gallu cymeradwyo'r Datganiadau Ariannol yn ei gyfarfod ar 21 Medi, 2016; cadarnhaodd y Swyddog y bu modd i'r Gwasanaeth Cyllid, ar ôl y cyfarfod, ddarparu'r dystiolaeth ategol angenrheidiol i'r archwilwyr ar gyfer yr eitem dan sylw ar y cyfrifon a bod yr archwilwyr yn fodlon gyda'r sicrwydd a ddarparwyd. Cymeradwywyd y Datganiad Cyfrifon wedyn gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio yn unol â'r awdurdod a ddirprwywyd iddo gan y Pwyllgor yn ei gyfarfod ar 21 Medi ac fe'i cymeradwywyd wedi hynny gan y Cyngor Sir ar 29 Medi, 2016. Cyhoeddodd yr Archwilwyr farn ddiamod ar y datganiadau cyfrifo ar 30 Medi, 2016.
- Adroddodd y Pennaeth Swyddogaeth a'r Swyddog Adran 151 fod y mater Diogelu Corfforaethol y penderfynodd y Pwyllgor Archwilio, yn ei gyfarfod 21 Medi, ei gyfeirio i'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol ar sail canfyddiadau adolygiad archwilio mewnol o'r maes hwn, wedi bod yn destun sylw gan banel canlyniad sgrwtini o'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol. Adroddodd y Panel yn ffurfiol ar ei gasgliadau a'i argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith ar 17 Hydref 2016.

CYDYMFFURFIO Â SAFONAU CYHOEDDUS ARCHWILIO MEWNOL

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Archwilio Mewnol ynghylch cydymffurfiaeth Gwasanaeth Archwilio Mewnol Ynys Môn â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (SAMSC).

Adroddodd y Rheolwr Archwilio Mewnol ei bod yn ofyniad statudol i Wasanaethau Archwilio Mewnol weithio yn unol ag arferion archwilio priodol. Daeth Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus (SAMSC) a Nodyn Gweithredu CIPFA ar gyfer Llywodraeth Leol i rym ar 1 Ebrill, 2013, gan ddisodli Côd Ymarfer CIPFA 2006 ar gyfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol. Cynhyrchwyd y safonau newydd gan y Pennwyr Safonau Perthnasol ar gyfer Archwilio Mewnol (RIASS), gan gynnwys y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA), ac maent yn orfodol ac yn berthnasol i wahanol rannau o'r sector cyhoeddus yn y DU, gan gynnwys Llywodraeth Leol. Eu nod yw hybu gwelliant pellach ym mhroffesiynoldeb, ansawdd ac effeithiolrwydd y gwasanaeth archwilio mewnol ar draws y sector cyhoeddus.

Dywedodd y Swyddog fod RIASS wedi datblygu rhestr wirio i fodloni'r gofynion a nodir yn SAMSC 1311 a 1312 ar gyfer hunanasesiadau cyfnodol a hunanasesiadau a ddilysir yn allanol fel rhan o'r Rhaglen Sicrhau Ansawdd a Gwella. Rhaid bodloni pob gofyniad ar y rhestr wirio i ddangos cydymffurfiaeth lawn, cydymffurfiaeth rannol neu ddiffyg cydymffurfiaeth o gwbl â'r Safonau. Yn ogystal, rhaid darparu tystiolaeth ar gyfer pob ymateb, ynghyd â'r rhesymau dros unrhyw gydymffurfiaeth rannol neu ddiffyg cydymffurfiaeth, ynghyd â datganiad o'r mesurau a roddwyd ar waith neu'r camau sydd ar y gweill i ymdrin â nhw. Cwblhawyd y rhestr wirio arferion gorau (Atodiad 1 i'r adroddiad) i ddarparu asesiad blynyddol ar gyfer 2016/17 ac mae'n dangos bod Gwasanaeth Archwilio Mewnol Ynys Môn yn cydymffurfio'n llwyr â 97% o'r 334 o ofynion unigol. Mae crynodeb o ganlyniadau'r rhestr wirio i'w weld yn y tabl ym mharagraff 3.5 o'r adroddiad. Ymhelaethodd y Swyddog ar y chwe maes a nodwyd fel rhai nad ydynt yn cydymffurfio, yn ogystal â'r 5 maes yr aseswyd eu bod yn cydymffurfio'n rhannol yn unol â pharagraff 3.6 o'r adroddiad. Tynnodd y Swyddog sylw hefyd at Safonau 1100, 1110 a 1130 o ran annibyniaeth a gwrthrychedd y mae'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol yn cydymffurfio â nhw ar hyn o bryd. Ar hyn o bryd, nid oes gan y Prif Swyddog Archwilio (PSA) unrhyw gyfrifoldebau gweithredol heblaw am waith Archwilio Mewnol. Mae'r hysbyseb ar gyfer y swydd Pennaeth Archwilio a Risg, sef swydd sy'n cyfuno cyfrifoldebau am archwilio, risg ac yswiriant, yn golygu nad yw'r gwasanaeth yn cydymffurfio â'r Safonau ac felly, yn y dyfodol, bydd angen i'r PSA wneud datganiad o ddiddordeb a diffyg cydymffurfiaeth â Safon 1100 (Annibyniaeth a Gwrthrychedd) i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu).

Cyfeiriodd y Swyddog at y Cynllun Gwella a oedd ynghlwm fel Atodiad 2 i'r adroddiad ac a oedd yn nodi'r argymhellion a wnaed i fynd i'r afael â'r meysydd nad ydynt yn cydymffurfio, y camau gweithredu arfaethedig a'r amserlen ar gyfer cwblhau. Adroddir ar gynnydd yn erbyn y camau gweithredu arfaethedig yn Adroddiad Blynyddol 2016/17. Yn unol â'r Safonau, rhaid cynnal asesiad allanol o leiaf bob pum mlynedd gan aseswr annibynnol cymwys neu dîm asesu o'r tu allan i'r sefydliad. Mae'r Asesiad Cymheiriaid ar gyfer Gwasanaethau Archwilio Mewnol Ynys Môn wedi ei raglennu i'w gynnal yn gynnar yn 2017 gan Bennaeth Archwilio Mewnol Cyngor Sir Ddinbych; adroddir ar ganlyniadau'r asesiad i'r Pwyllgor hwn ym mis Mai, 2017.

Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth a'r Swyddog Adran 151 ei fod yn fodlon gyda chanlyniadau'r rhestr wirio a'i fod yn hyderus nad oedd gan y meysydd nad ydynt yn cydymffurfio unrhyw oblygiadau i alluoedd gweithredol y Gwasanaeth a'i allu i gwrdd â'r rhan fwyaf o'r Safonau.

Nododd y Pwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd gan y Rheolwr Archwilio Mewnol ac roedd yn fodlon gyda chanlyniad cyffredinol yr hunanasesiad a chyda'r dystiolaeth a ddarparwyd i ddangos bod y meysydd cydymffurfiaeth rannol a'r meysydd nad oeddent yn cydymffurfio o gwbl yn cael sylw neu fod cynlluniau wedi eu gwneud i fynd i'r afael â hwy.

Penderfynwyd –

- **Derbyn yr hunanasesiad fel y'i cyflwynwyd a chytuno nad yw'r meysydd sy'n cydymffurfio'n rhannol neu nad ydynt yn cydymffurfio o gwbl yn cael effaith arwyddocaol ar allu'r Gwasanaeth i ddangos cydymffurfiaeth yn gyffredinol.**
- **Cymeradwyo Cynllun Gwella 2016/17.**

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

4 ARCHWILIO ALLANOL - LLYTHYR ARCHWILIO BLYNYDDOL 2015/16

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, y Llythyr Archwilio Blynyddol a oedd yn crynhoi'r negeseuon allweddol o'r archwiliad allanol o ddatganiadau ariannol yr Awdurdod ar gyfer 2015/16 **ac fe'i nodwyd ganddo**. 'Roedd y Llythyr yn cadarnhau'r canlynol -

- Bod y Cyngor yn cydymffurfio â'i gyfrifoldebau sy'n ymwneud â chyflwyno adroddiadau ariannol a defnyddio adnoddau.
- Bod gan y Cyngor drefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau.
- Bod tystysgrif wedi ei chyhoeddi ar 30 Medi, 2016 yn cadarnhau bod yr archwiliad o'r cyfrifon wedi ei gwblhau
- Nid yw'r gwaith hyd yma ar ardystio hawliadau a ffurflenni grant wedi nodi materion arwyddocaol a fyddai'n effeithio ar gyfrifon 2016/17 neu systemau ariannol allweddol.

Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar y gwaith ychwanegol yr oedd y Llythyr yn nodi bod angen ei wneud i gwblhau'r archwiliad ac sydd wedi golygu bod y ffi archwilio yn parhau i fod yn destun trafodaeth ar hyn o bryd. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 nad oedd archwilwyr ariannol newydd y Cyngor, sef Deloitte, yn gyfarwydd â phrosesau, systemau a gweithdrefnau ariannol y Cyngor ar y cychwyn a bu angen gwneud gwaith pellach o ran cytuno ar y ddogfennaeth a'r fethodoleg ar gyfer yr archwiliad. Bu'n rhaid gwneud peth gwaith ychwanegol hefyd i ddatrys y mater a oedd yn weddill fel yr adroddwyd yn flaenorol. Codir ffi safonol ar gyfer yr archwiliad sylfaenol ond mae'r ffi ar gyfer y gwaith ychwanegol y bu'n rhaid ei wneud yn cael ei negydu ar hyn o bryd.

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

5 ARCHWILIO ALLANOL - TYSTYSGRIF CYDYMFFURFIO

Cyflwynwyd y Dystysgrif Gydydffurfio gan Swyddfa Archwilio Cymru yn cadarnhau bod Cyngor Sir Ynys Môn wedi cyflawni ei ddyletswyddau o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 i gyhoeddi asesiad o'i berfformiad yn 2015/16 cyn 31 Hydref yn ystod y flwyddyn ariannol sy'n dilyn y flwyddyn y mae'r wybodaeth yn ymwneud â hi h.y. cyn 31 Hydref, 2016, **ac fe'i nodwyd gan y Pwyllgor**.

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

6 RHEOLI TRYSORLYS

Cyflwynwyd y Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2017/18 i'w ystyried gan y Pwyllgor. 'Roedd y Datganiad yn cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol, y Datganiad Polisi blynyddol ar yr Isafswm Darpariaeth Refeniw, y Datganiad Blynyddol ar y Polisi Rheoli'r Trysorlys a'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Rheoli'r Trysorlys.

Adroddodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151, fel a ganlyn –

- Bod y Datganiad Rheoli'r Trysorlys yn parhau i fod yn sylfaenol yr un fath ag a fabwysiadwyd ar gyfer 2016/17. Nid yw'r sefyllfa o ran yr economi wedi newid yn ei hanfod ac mae cyfraddau llog yn parhau i fod yn isel ac mae hynny'n cyfyngu'r dewisiadau o ran y strategaeth.
- Cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor yw gyrrwr allweddol y gweithgarwch rheoli'r trysorlys. Bydd y rhaglenni cyffredinol (yn unol â'r tabl yn adran 2 yr adroddiad) yn cael eu cyfyngu i'r hyn sy'n fforddiadwy, o ran gwariant cyfalaf gwirioneddol a'r goblygiadau refeniw h.y. y costau refeniw sy'n deillio o benderfyniadau cyllido cyfalaf.
- Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, mae'r Cyngor wedi gweithredu polisi o osgoi benthyca newydd drwy redeg i lawr y balansau arian sbâr. Mae angen adolygu hyn yn ofalus er mwyn osgoi talu costau benthyca uwch mewn yn y dyfodol pan na fydd yr Awdurdod yn gallu osgoi benthyca newydd i gyllido gwariant cyfalaf, e.e. i ariannu cyfraniad y Cyngor tuag at y rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a / neu ailgyllido dyled sy'n aeddfedu.

- Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn parhau i fenthycu llai. Mae hyn yn golygu nad yw'r angen i gael benthycu cyfalaf (y Gofyniad Cyllido Cyfalaf) wedi cael ei ariannu'n llawn trwy fenthycu gan ei fod yn defnyddio arian o'i gronfeydd wrth gefn, balansau a llif arian fel mesur dros dro. Mae'r dull hwn o weithredu yn un doeth gan fod yr elw a geir o fuddsoddiadau yn isel a'r risg gwrthbarti yn uchel, a pharheir i ddilyn y dull hwn o weithredu lle bo'n briodol.
- Mae'r amgylchiadau cyfredol yn dangos bod mabwysiadu ymagwedd hyblyg o ran y dewis rhwng benthycu mewnol a benthycu allanol. 'Roedd manteision ac anfanteision y benthycu mewnol a'r benthycal allanol wedi'u nodi yn rhan 3.3.1 o'r adroddiad. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro cyfraddau llog ac yn mabwysiadu dull pragmatig a fydd yn ymateb i amgylchiadau fel y byddant yn newid, gan roi gwybod am unrhyw benderfyniad i'r corff gwneud penderfyniadau priodol ar y cyfle cyntaf.
- Ni fydd y Cyngor yn benthycu mwy nag y mae ei angen, nac yn benthycu er mwyn paratoi i gwrdd ag angen, dim ond i allu elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycwyd.
- Gan y bydd y cyfraddau benthycu tymor byr gryn dipyn yn rhatach na'r cyfraddau sefydlog tymor hir, efallai y bydd cyfleoedd posib i greu arbedion drwy newid o ddyled tymor hir i ddyled tymor byr. Adroddir ar yr holl weithgarwch aildrefnu dyledion i'r Pwyllgor Archwilio. Fodd bynnag, mae adolygiad diweddar wedi amlygu y byddai'n costio mwy i'r Cyngor aildrefnu dyledion nag y byddai'n arbed mewn llog sy'n ddyledus yn sgil y tâl a godir gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus am ad-dalu'n gynnar.
- Mae strategaeth fuddsoddi'r Cyngor a'i flaenoriaethau yn seiliedig ar ddiogelwch yn gyntaf, hylifedd yn ail ac elw'n drydydd. Bydd y Swyddog Adran 151 yn cynnal rhestr gwrthbartion yn unol â'r meini prawf a nodir yn Atodiad 6 o'r adroddiad a bydd yn adolygu'r meini prawf ac yn eu cyflwyno i'r Cyngor i'w cymeradwyo fel y bo angen. 'Roedd y polisi statws credyd wedi'i nodi yn rhan 4.2 yr adroddiad.
- Oherwydd y rhagolygon y bydd elw o fuddsoddiadau yn debygol o aros yn isel yn ystod 2017/18 a thu hwnt, yr unig newid y bwriedir ei wneud i egwyddorion a pholisïau craidd Strategaeth Rheoli Trysorlys y flwyddyn flaenorol yw cynnwys Cronfeydd Marchnad Arian fel opsiwn buddsoddi ychwanegol i'r Meini Prawf Gwrthbarti er mwyn creu opsiynau diogel ychwanegol ar gyfer buddsoddiadau'r Cyngor.

Ystyriodd y Pwyllgor yr adroddiad a gwnaed y pwyntiau canlynol –

- Nododd a chefnogodd y Pwyllgor drefn yr Awdurdod o fabwysiadu ymagwedd geidwadol yn gyffredinol tuag at reoli'r trysorlys, yn enwedig o ystyried holl ansicrwydd yr amgylchedd economaidd.
- Nododd y Pwyllgor y rhagwelir y byddai costau benthycu ar gyfer 2016/17 yn £6m, sef £4m ar gyfer y Gronfa Gyffredinol a £2m ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai. Gofynnodd y Pwyllgor, o gofio'r holl ansicrwydd ynghylch y rhagolygon ar gyfer cyfraddau llog fel y nodir yn rhan 3.2 o'r adroddiad, a oedd yn ddoeth i fod yn meddwl am gymryd benthyciadau pellach. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 ei bod yn debygol y byddai'n rhaid i'r Cyngor ymrwymo i fenthycu i ariannu ei ran ef o Raglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain. Er bod y sefyllfa ar gyfer cymryd benthyciadau yn ffafriol ar hyn o bryd oherwydd y cyfraddau llog isel, ni fydd yr Awdurdod yn benthycu dim ond i ailfuddsoddi a manteisio ar y cyfraddau llog isel gan y byddai'r elw yn debygol o fod yn llai na'r gost o fenthycu. Os bydd arwyddion fod y cyfraddau llog yn mynd i godi efallai y bydd yr Awdurdod yn ystyried benthycu bryd hynny i wneud y mwyaf o'r cyfraddau llog isel. Fodd bynnag, nid yw ymgynghorwyr y Cyngor yn rhagweld cynnydd mewn cyfraddau llog yn y tymor canol, felly ni fydd y strategaeth yn newid.
- Nododd y Pwyllgor fod benthycu allanol y Cyngor yn £110.7m ar 10 Tachwedd, sy'n sylweddol uwch na'r sefyllfa ychydig flynyddoedd yn ôl pan oedd oddeutu £89m. Ceisiodd y Pwyllgor sicrwydd y bydd y Cyngor yn gallu ad-dalu'r ddyled pe bai'r cyfraddau llog yn codi. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth a'r Swyddog Adran 151 (Adnoddau) bod y rhan fwyaf o fenthyciadau'r Awdurdod ar hyn o bryd ar gyfradd sefydlog felly mae'n gwybod faint y mae angen iddo ad-dalu – mae cymryd benthyciadau ar gyfradd isel sefydlog o fantais ac mae'n cynnig rhywfaint o ddiogelwch os bydd cyfraddau yn codi yn y dyfodol; pe bai'r cyfraddau llog yn uchel, yna byddai ystyriaeth yn cael ei rhoi i symud i gyfradd amrywiol. Mae'r cynnydd o ran benthycu net y Cyngor i'w briodoli'n bennaf i brynu allan o'r system gymhorthdal ar gyfer y CRT (tua £21m). Gan fod y Cyngor yn buddsoddi yn ei asedau drwy'r rhaglen gyfalaf, bydd angen benthycu oherwydd mai dyna sut mae'r rhaglen gyfalaf yn cael ei chyllido'n rhannol. Strategaeth y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y flwyddyn nesaf yw cyfyngu'r gyllideb gyfalaf i'r hyn sy'n gynaliadwy trwy fenthycu â chymorth h.y. benthyciadau sy'n cael eu hariannu drwy'r setliad (ar wahân i'r prosiect Ysgolion yr Unfed Ganrif ar

Hugain y bydd angen lefel o fenthycia digymorth ar ei gyfer). Cadarnhaodd y Swyddog bod unrhyw fenthyciadau sy'n gysylltiedig â'r CRT yn cael eu hariannu gan arian CRT h.y. rhenti.

- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar hanes benthyciadau'r Awdurdod o gymharu ag awdurdodau eraill. Dywedodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) fod yr Awdurdod yn Ynys Môn wedi bod yn gymharol geidwadol yn ei ymagwedd tuag at fenthycia. Yn ogystal, nid oedd wedi etifeddu unrhyw ddyled gan yr awdurdod cyn ad-drefnu llywodraeth leol yn 1996.

Penderfynwyd -

- **Nodi cynnwys yr adroddiad eglurhaol.**
- **Cymeradwyo'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys (gan gynnwys y Dangosyddion Darbodus a'r Dangosyddion Rheoli'r Trysorlys yn Atodiad A) ar gyfer 2017/18 a**
- **Anfon y Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys i'r Pwyllgor Gwaith heb wneud sylwadau ychwanegol arno.**

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH

6.2 Cyflwynwyd yr Adroddiad Canol Blwyddyn ar Reoli'r Trysorlys i'w ystyried gan y Pwyllgor. Roedd yr adroddiad yn rhoi diweddariad economaidd ar gyfer rhan gyntaf blwyddyn ariannol 2016/17; 'roedd yn adolygu'r prif strategaethau buddsoddi a benthycia hanner ffordd drwy'r flwyddyn yn ogystal â gweithgarwch ers Chwarter 2, a hefyd yn bwrw golwg ar y flwyddyn i ddod. Adroddodd y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 fod yr adroddiad yn dangos bod yr Awdurdod wedi benthycio ychydig yn llai na'r hyn a broffiliwyd yn y strategaeth ar ddechrau'r flwyddyn. Gellir priodoli hyn i'r ffaith nad oedd rhai prosiectau wedi cychwyn, arian grant cyfalaf heb ei wario a rhywfaint o lithriad ar wariant CRT. Felly mae'r gwariant cyfalaf wedi bod yn llai ac ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau ychwanegol. Mae'r Awdurdod, yn hytrach wedi defnyddio cyllid yn fewnol; ni ragwelir y bydd unrhyw fenthycia ychwanegol o hyn tan ddiwedd y flwyddyn. Hyd yma mae'r Awdurdod wedi cydymffurfio â'r holl ddangosyddion darbodus perthnasol o fewn y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar gyfer 2016/17. Mae Atodiad 5 yr adroddiad hefyd yn darparu crynodeb o'r gweithgarwch buddsoddi hyd yn hyn eleni.

Cadarnhaodd y Swyddog ei fod yn fodlon â'r sefyllfa fel y'i cyflwynwyd.

Nododd y Pwyllgor y wybodaeth ac 'roedd yn fodlon bod y gweithgarwch rheoli'r trysorlys, yn y cyfnod hwn hanner ffordd drwy flwyddyn ariannol 2016/17, yn cyflawni yn unol â'r strategaeth.

Penderfynwyd derbyn yr adroddiad a'i anfon ymlaen i'r Pwyllgor Gwaith heb sylwadau ychwanegol.

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

6.3 Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 yn ymgorffori Arferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod. Roedd yr adroddiad yn cael ei gyflwyno gerbron y Pwyllgor i sicrhau bod y Cyngor yn dilyn arferion gorau'r Côt Ymarfer ar gyfer Rheoli'r Trysorlys gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) sydd yn argymhell bod y Cyngor yn dogfennu ei weithdrefnau rheoli trysorlys yn ffurfiol fel Arferion Rheoli'r Trysorlys (ARhT) a'u bod yn cael eu monitro wedyn.

Penderfynwyd –

- **Nodi cynnwys yr adroddiad.**
- **Cymeradwyo'r Arferion Rheoli'r Trysorlys fel y nodwyd yn Atodiad 1 i'r adroddiad.**

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

7 BLAENRHAGLEN WAITH ARCHWILIO MEWNOL

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Archwilio Mewnol yn ymgorffori Blaenraglen Waith ar gyfer y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar gyfer gweddill 2016/17 a 2017/18.

Dywedodd y Rheolwr Archwilio Mewnol y bwriedir i'r Flaenraglen Waith fod yn gofnod o bryderon y Pwyllgor Archwilio ac iddi sicrhau bod y cynnydd a wneir i fynd i'r afael â'r pryderon hynny yn cael sylw rheolaidd mewn modd cynlluniedig gan y Pwyllgor.

Cydnabu'r Pwyllgor fod y flaenraglen waith yn darparu fframwaith da ar gyfer symud ymlaen o ran materion y mae wedi eu hamlygu o'r blaen ac unrhyw bryderon newydd y byddai'n hoffi eu cadw mewn golwg hyd nes y gellir eu cau'n foddhaol.

Penderfynwyd –

- **Cymeradwyo'r flaenraglen waith arfaethedig ar gyfer gweddiill 2016/17 a 2017/18 fel y nodir yn Atodiad A i'r adroddiad.**
- **Adrodd ar unrhyw newidiadau i'r rhaglen fel eitem safonol ar raglen bob cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu.**

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

8 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

Penderfynwyd dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol ar y sail ei bod yn golygu datgelu gwybodaeth eithriadig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12 o'r Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd a gyflwynwyd.

9 Y GOFRESTR RISG CORFFORAETHOL

Cyflwynwyd i'w ystyried gan y Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Swyddog Adran 151 yn ymgorffori'r Gofrestr Risg Gorfforaethol ddiweddaraf hyd at ddiwedd Chwarter 1 2016/17.

Adroddodd y Rheolwr Risg ac Yswiriant ar yr ystyriaethau a ganlyn –

- Y risgiau hynny yr ystyrir eu bod y risgiau uchaf i'r Cyngor.
- Risgiau sydd naill ai wedi eu huwchgyfeirio neu eu hisgyfeirio yn ystod y cyfnod ers yr adroddiad diwethaf i'r Pwyllgor ym mis Mai, 2016.
- Unrhyw risgiau sy'n newydd i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol a'r rhesymau dros eu cynnwys ynddi.

Nododd y Pwyllgor y wybodaeth a gyflwynwyd a gwnaeth y pwyntiau canlynol:

- Nododd y Pwyllgor y byddai'n ddefnyddiol pe bai cyflwyno'r Gofrestr Risg Gorfforaethol yn cael ei gydamseru'n well gydag amserlen cyfarfodydd y Pwyllgor.
- Nododd y Pwyllgor, er bod modd rhoi sylw i rai risgiau o fewn amserlen benodol, fod eraill yn rhai parhaus ac mae angen eu rheoli dros gyfnod o amser. Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ynghylch am ba mor hir yr oedd y risgiau sy'n goch ar y rhaglen wedi bod yn goch; holodd a oedd modd eu trin ac am yr amserlen ar gyfer gwneud hynny. Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor fod unrhyw lithriad ar gamau gweithredu sydd eu hangen i fynd i'r afael â risg benodol yn cael ei adrodd i'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth a fydd yn dilyn y mater i fyny wedyn. Nid yw hyn yn cael ei gofnodi'n ffurfiol ar y gofrestr a hynny mewn ymdrech i wneud y broses adrodd mor glir â phosibl - beirniadwyd y gofrestr yn y gorffennol am fod yn rhy "brysur" i allu ei ddeall yn hawdd.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar risgiau gwasanaeth. Hysbyswyd y Pwyllgor fod risgiau gwasanaeth yn y categori ambr neu goch yn cael eu cyfeirio i'w hystyried gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar gyfer eu huwchgyfeirio o bosib i'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

Penderfynwyd derbyn yr adroddiad, nodi ei gynnwys a chymryd sicrwydd bod y risgiau i nodau ac amcanion y Cyngor yn cael eu cydnabod a'u rheoli gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth.

DIM CAMAU GWEITHREDU PELLACH YN CODI

**Y Cynghorydd R.Llewelyn Jones
Cadeirydd**